

คุณลักษณะของอาจารย์มืออาชีพด้านรัฐประศาสนศาสตร์ในศตวรรษที่ 21 Characteristics of Professional Teachers in Public Administration in the 21st Century

เสกสรรค์ สนวา¹, ฉัตรณรงค์ศักดิ์ สุธรรมดี², จินตกานต์ สุธรรมดี³ และสุพัตนา ศรีบุตรดี⁴
Seksan Sonwa¹, Chartnarongsak Suthamdee², Jintakan Suthamdee³
and Supattana Seebutdee⁴

Received : June 25, 2018; Revised : September 7, 2018; Accepted : September 10, 2018

บทคัดย่อ (Abstract)

บทความนี้มุ่งนำเสนอประเด็นคุณลักษณะของอาจารย์มืออาชีพด้านรัฐประศาสนศาสตร์ในศตวรรษที่ 21 เพื่อให้อาจารย์ที่สอนศาสตร์ด้านรัฐประศาสนศาสตร์ได้เข้าใจและทราบถึงบทบาทของตนเองได้ดีขึ้นในบริบทการเปลี่ยนแปลงโดยยึดโยงยุทธศาสตร์การพัฒนาการศึกษาของชาติเป็นหลัก ดังนั้น สิ่งที่อาจารย์ด้านรัฐประศาสนศาสตร์พึงมีคุณลักษณะสำคัญ 4 กลุ่ม ได้แก่ 1) กลุ่มองค์ความรู้หรือวิทยาการสมัยใหม่ ได้แก่ แสวงหาความรู้อย่างสม่ำเสมอผ่านการศึกษาต่อ การอบรม การพัฒนางานวิชาการมีความรู้กว้างขวางและลุ่มลึกในเชิงทฤษฎี เป็นต้น 2) กลุ่มสมรรถนะ ได้แก่ มีความสามารถในการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศ มีความสามารถทางการบริหารจัดการ เป็นต้น 3) กลุ่มคุณธรรมและจริยธรรม ได้แก่ มีจิตวิญญาณ มีความเมตตาโอปอ้อมอารีต่อศิษย์ มีความตรงต่อเวลา มีความรับผิดชอบ เป็นต้น และ 4) กลุ่มบุคลิกภาพ ได้แก่ กล้าคิดกล้าตัดสินใจ กล้าเปลี่ยนแปลง วางตัวเหมาะสมและแสดงออกถึงบทบาทความเป็นอาจารย์ได้อย่างถูกต้อง เป็นต้น ดังนั้น คุณลักษณะของอาจารย์ทางด้านรัฐประศาสนศาสตร์จึงเป็นสิ่งสำคัญและจำเป็นอย่างยิ่งในศตวรรษที่ 21 เพื่อนำมาปรับประยุกต์ใช้ให้เกิดประโยชน์โดยสามารถบูรณาการเรียนการสอนได้อย่างลงตัวก่อให้เกิดประโยชน์สูงสุดต่อคุณภาพด้านการเรียนการสอน การบริการวิชาการและ

¹คณะนิติรัฐศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏร้อยเอ็ด; Faculty of Law and Politics, Roi Et Rajabhat University, Thailand; e-mail : seksan@reru.ac.th

²คณะรัฐศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏชัยภูมิ; Faculty of Political Science; Chaiyaphum Rajabhat University, Thailand; e-mail : jjjjintakan@hotmail.com

³คณะรัฐศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏชัยภูมิ; Faculty of Political Science, Chaiyaphum Rajabhat University, Thailand; e-mail : sutamdee_22@hotmail.com

⁴คณะนิติรัฐศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏร้อยเอ็ด; Faculty of Law and Politics; Roi Et Rajabhat University, Thailand; e-mail : Supattana@hotmail.com

องค์การด้านการศึกษาด้านต่าง ๆ ทั้งภาครัฐภาคเอกชนเพื่อบรรลุถึงผลลัพธ์ของการผลิตบัณฑิตที่ดีมีคุณภาพออกไปรับใช้สังคม

คำสำคัญ (Keywords): คุณลักษณะของอาจารย์มืออาชีพ, รัฐประศาสนศาสตร์, ศตวรรษที่ 21

Abstract

This article aimed at presenting the characteristics of professional teachers in Public Administration in the 21st century with the aim of allowing teachers who teach Public Administration to better understand their role in the context of change by adhering to national education development strategies. Therefore, the four important characteristics are what teachers of Public Administration should have, namely, 1) Modern knowledge or science groups, such as seeking knowledge regularly through education, academic training, extensive knowledge and theoretical knowledge, etc. 2) Competency groups include having the ability to use information technology and having management capabilities, etc. 3) Moral and ethical groups, including having a spirit with compassion for students, punctuality and responsibility etc. and 4) Personality groups, including courage to think and make decisions dare to change, posing properly and expressing the role of being a teacher properly etc. Therefore, the characteristics of professional teachers in Public Administration are important and essential in the 21st century to be adapted for application to benefit by integrating teaching seamlessly bring the highest quality of teaching. Outreach and educational organizations. Both public and private sectors in order achieve the result of a well-qualified graduate to serve society.

Keywords: Characteristics of Professional Teachers, Public Administration, 21st Century

บทนำ (Introduction)

“อาจารย์ในระดับอุดมศึกษา” คือ อาชีพที่ต้องทำหน้าที่ในการอบรม สั่งสอน ให้องค์ความรู้ และวิทยาการเก่าและใหม่ให้กับลูกศิษย์แต่ละศาสตร์/สาขา ได้ศึกษาและเรียนรู้จนเกิดภูมิปัญญาที่แข็งแกร่ง จนสามารถนำเอาความรู้เหล่านั้นไปปรับใช้ในชีวิตประจำวัน สังคม และประเทศชาติ การเป็นอาจารย์ในระดับอุดมศึกษานั้น ไม่ใช่เรื่องง่าย ๆ อย่างที่ใครหลายคนคิด เพราะ ปัจจุบันสถานการณ์ของโลกได้เปลี่ยนแปลงไปส่งผลให้หน่วยงานต่าง ๆ ทั้งภาครัฐ เอกชน ต้องดิ้นรนและแข่งขันกันสูงขึ้นเพื่อความอยู่รอด เช่นเดียวกับสถาบันการศึกษาจะเห็นว่า หลายแห่งมีการปรับ ลด ปลด ออก และเพิ่มเติมในส่วนที่ไม่สมบูรณ์หรือในส่วนที่ไม่สามารถใช้สร้างประโยชน์ได้ออก เช่น การยกเลิกสัญญาจ้าง การยุบรวมสาขา การยุบรวมคณะ สิ่งเหล่านี้ ล้วนส่งผลต่อคุณภาพชีวิตของคนที่เป็อาจารย์ในระดับอุดมศึกษาเรื่อยมา โดยเฉพาะอาจารย์ที่พึ่งทำสัญญาจ้างต่างก็มีความเสี่ยง

ในการที่จะตักงานในอนาคต เหตุที่เป็นเช่นนี้อาจเกิดขึ้นในหลายปัจจัยที่เข้ามาแทรกซ้อน กระบวนการบริหารจัดการของ ทำให้อาจารย์หลายคนถูกยกเลิกสัญญาจ้าง และไม่ต่อสัญญาจ้าง ตามรายงานการประมวลและสังเคราะห์งานวิจัยของ Jinny, Yoloa, and Srijindarat (1999) ได้สังเคราะห์งานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับการทำงาน จำนวน 222 เรื่อง ตามรายงานพบว่าปัญหาการทำงานส่วนใหญ่คือ ขาดความรู้ ความสามารถ ในการทำงานถึงร้อยละ 23.91 รองลงมาคือ ขาดแคลนบุคลากร ขาดการประสานงานที่ดี บุคลากรไม่เอาใจใส่ในการทำงานขาดความร่วมมือ ขาดการติดตามประเมินผลการทำงาน ขาดความเข้าใจบทบาทหน้าที่ และขาดการประชาสัมพันธ์ตามลำดับ

ในยุคปัจจุบันนี้อยู่ในยุคศตวรรษที่ 21 เป็นยุคแห่งเทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสาร หรืออินเทอร์เน็ตมีความเจริญก้าวหน้า และสามารถเข้าถึงข้อมูลข่าวสารได้อย่างรวดเร็วขึ้น ดังนั้น อาจารย์จึงจำเป็นต้องปรับตัวให้พร้อม และพัฒนาตนเองให้ทันยุคสมัยที่เปลี่ยนไปอย่างรวดเร็ว อีกทั้งต้องมีความ กระตือรือร้นที่จะพัฒนาด้านทักษะวิทยาการสอนให้มีความทันสมัย เพื่อให้เกิดการเรียนรู้เทคนิค วิธีการเรียน การสอนแบบใหม่ๆ ที่มีประสิทธิภาพ (Meeraka, 2017 : 24) นอกจากนี้ Hirunto (1994 : 51) ได้กล่าวยืนยันไว้ว่า มนุษย์เป็นปัจจัยที่สำคัญที่สุดในการบริหารงานและจุดที่สำคัญที่สุดของการบริหารก็คือ การสรรหาทรัพยากรมนุษย์ที่มีความรู้ความสามารถให้เข้ามาปฏิบัติงานในองค์กรได้อย่างเหมาะสมกับตำแหน่งอย่างเต็มความสามารถเพื่อให้เกิดประสิทธิภาพแก่องค์กรโดยรวม ดังนั้น องค์กรทุกแห่งจะต้องมีการบริหารงานทรัพยากรมนุษย์อย่างมีประสิทธิภาพแล้วจะส่งผลให้การดำเนินงานขององค์กรนั้น ๆ เป็นไปตามเป้าหมายที่ตั้งเอาไว้งานบริหารทรัพยากรมนุษย์จะต้องมีการดำเนินการอย่างต่อเนื่ององค์กรหรือหน่วยงานนั้น จึงจะสามารถดำเนินการอยู่ได้ นอกจากนี้ คุณลักษณะของอาจารย์ในการสอนในระดับสถาบันอุดมศึกษายังถูกคาดหวังจากกลุ่มนิสิตนักศึกษามากมาย โดยเฉพาะด้านความรู้หรือวิทยาการสมัยใหม่ ซึ่งสอดคล้องกับงานของ Tongboorisut (2010) ได้ทำวิทยานิพนธ์ในหัวข้อเรื่อง คุณลักษณะที่พึงประสงค์ของอาจารย์ในความคิดเห็นของนิสิต คณะสัตวแพทยศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย ซึ่งมีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาและเปรียบเทียบคุณลักษณะของอาจารย์ตามความคิดเห็นของนิสิตคณะสัตวแพทยศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย ใน 4 ด้าน คือ ด้านความสามารถในการสอน ด้านบุคลิกภาพ ด้านคุณธรรมและจริยธรรม และด้านการให้คำปรึกษา นิสิตคณะสัตวแพทยศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัยชั้นปีที่ 1 - 6 ปีการศึกษา 2552 รวมจำนวนนิสิตทั้งสิ้น 402 คน ผลของการวิจัย พบว่า

1. นิสิตคณะสัตวแพทยศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย เห็นว่า อาจารย์มีคุณลักษณะที่พึงประสงค์ของอาจารย์ในแต่ละด้านและโดยรวมมากที่สุด
2. นิสิตคณะสัตวแพทยศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย ชายและหญิงมีทัศนคติต่อคุณลักษณะที่พึงประสงค์ของอาจารย์ในแต่ละด้านและโดยรวมไม่แตกต่างกัน
3. นิสิตคณะสัตวแพทยศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย ที่ศึกษาอยู่ในระดับต่างกันมีทัศนคติต่อคุณลักษณะที่พึงประสงค์ของอาจารย์โดยรวมไม่แตกต่างกัน เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่า นิสิตที่ศึกษาอยู่ในระดับต่างกันมีทัศนคติต่อคุณลักษณะที่พึงประสงค์ของอาจารย์ด้านความสามารถ

ในการสอน และด้านคุณธรรมและจริยธรรม แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติส่วนด้านอื่น ๆ ไม่พบความแตกต่าง

4. นิสิตคณะสัตวแพทยศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัยที่มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนต่างกัน มีทัศนคติต่อคุณลักษณะที่พึงประสงค์ของอาจารย์โดยรวมแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ เมื่อพิจารณาเป็นรายด้านพบว่า นิสิตที่มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนต่างกันมีทัศนคติต่อคุณลักษณะที่พึงประสงค์ของอาจารย์ด้านบุคลิกภาพ และด้านการให้คำปรึกษา แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ ส่วนด้านอื่น ๆ ไม่พบความแตกต่าง

นอกจากนี้ งานวิจัยของ Limsutiwannaphum (2561) ที่ทำงานวิจัยเรื่อง คุณลักษณะพึงประสงค์ของครูตามความคิดเห็นของนักศึกษาและอาจารย์คณะบัญชี มหาวิทยาลัยกรุงเทพ โดยมีวัตถุประสงค์ 1) เพื่อศึกษาความคิดเห็น และจัดอันดับความคิดเห็นของนักศึกษาและอาจารย์ที่มีต่อคุณลักษณะพึงประสงค์ของครูโดยรวมและรายด้าน 5 ด้าน คือ ด้านวิชาการ ด้านทักษะและเทคนิคการสอน ด้านการวัดผลและประเมินผล ด้านบุคลิกภาพและความเป็นผู้นำ และด้านคุณธรรมของครู และ 2) เพื่อเปรียบเทียบค่าเฉลี่ยความคิดเห็นต่อคุณลักษณะพึงประสงค์ของครูระหว่างกลุ่มนักศึกษาที่มีเพศ ระดับชั้นปีที่ศึกษา และผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนแตกต่างกัน กับกลุ่มตัวอย่าง ได้แก่ นักศึกษาคณะบัญชีชั้นปีที่ 1 – 4 หลักสูตรปกติภาคการศึกษาที่ 1 ปีการศึกษา 2554 จำนวน 300 คน และอาจารย์ 18 คน ผลการวิจัยพบว่า ผลการจัดอันดับคุณลักษณะพึงประสงค์ของครูตามความคิดเห็นของนักศึกษาและอาจารย์รายด้าน 5 อันดับแรกเรียงจากมากไปน้อย คือ ด้านคุณธรรมของครู ด้านบุคลิกภาพและความเป็นผู้นำ ด้านวิชาการ ด้านการวัดและประเมินผล และด้านทักษะและเทคนิคการสอน

ดังนั้น สถานการณ์ของการเปลี่ยนแปลงที่เกิดขึ้นภายใต้ศตวรรษที่ 21 จึงส่งผลทำให้อาจารย์มหาวิทยาลัยต้องมีการปรับตัวและพัฒนาตนเองอย่างต่อเนื่องและสม่ำเสมอทั้งในด้านพฤติกรรม ปัญญา อารมณ์ รวมถึงการใช้เทคนิคต่าง ๆ เข้ามาช่วยในการพัฒนาการเรียนการสอนให้มีประสิทธิภาพและมีประสิทธิผลยิ่งขึ้น

จากที่กล่าวมาในข้างต้น จึงเป็นที่สิ่งสำคัญที่อาจารย์ด้านรัฐประศาสนศาสตร์จะต้องตระหนักและให้ความสำคัญในการแสดงบทบาทและหน้าที่ของตนเองอย่างเต็มศักยภาพ พร้อมทั้งตื่นตัวและปรับตัวเพื่อให้เข้ากับสถานการณ์ตามความคาดหวังของนิสิตนักศึกษาอย่างมีประสิทธิภาพและประสิทธิผล ทั้งนี้เพื่อประโยชน์ต่อตนเอง ต่อนิสิตนักศึกษาและต่อการจัดการเรียนการสอนที่มีประสิทธิภาพสมดังมหาวิทยาลัยยุคใหม่ในศตวรรษที่ 21 บทความนี้จะนำเสนอสาระสำคัญ 4 ประเด็น ได้แก่ 1) ความหมายและความสำคัญของรัฐประศาสนศาสตร์ 2) แนวคิดและทฤษฎีคุณลักษณะ 3) คุณลักษณะของอาจารย์มืออาชีพด้านรัฐประศาสนศาสตร์ในศตวรรษที่ 21 4) แนวทางการปรับตัวของอาจารย์ต้องสอดคล้องกับยุทธศาสตร์การศึกษาของชาติ และ 5) สรุป

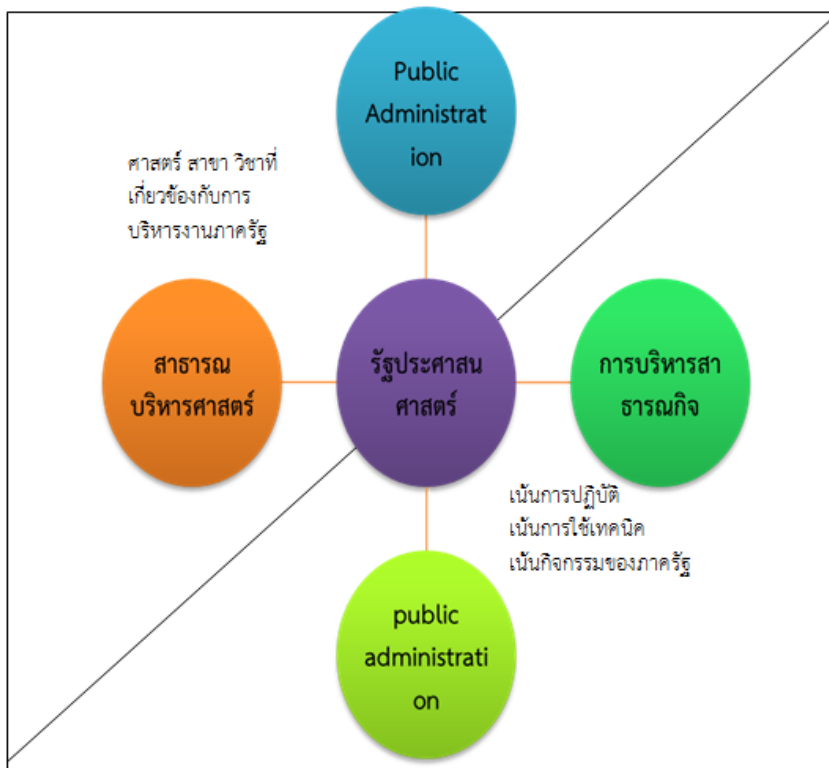
ความหมายและความสำคัญของรัฐประศาสนศาสตร์

เมื่อกล่าวถึง รัฐประศาสนศาสตร์หลายคนก็นึกถึงภาพของการบริหารและการจัดการภาครัฐ เพราะ เป็นศาสตร์ที่มีความมุ่งหมายในการสอนเพื่อก่อให้เกิดผลในการปฏิบัติการ การจัดการ เกี่ยวกับการบริหารงานราชการ คำว่า “รัฐประศาสนศาสตร์” มีนัยสำคัญอยู่ 2 คำ กล่าวคือ นัยยะแรกคือ ศาสตร์ทางการบริหาร หรือ ศาสตร์ สาขาวิชา หรือองค์ความรู้ที่เกี่ยวกับการบริหารงานของ ภาครัฐหรือระบบราชการ โดยจะมุ่งเน้นไปที่แนวคิด และทฤษฎี ที่เขียนด้วยตัวอักษรใหญ่ คือ “Public Administration” ว่าตัวอักษร “P” และ “A” ส่วนนัยยะที่สองคือ แนวทางในการปฏิบัติ และการบริหารงานภาครัฐเขียนด้วยตัวอักษรเล็ก คือ “public administration” ว่าตัวอักษร “p” และ “a” อย่างไรก็ตาม การนำคำภาษาอังกฤษตัวโตมาปรับใช้ย่อมไม่สะท้อนให้เห็นถึงคำใดถูกต้อง หรือคำใดผิด แต่ให้ดูที่เจตนาของการนำมาปรับใช้ ดังนั้น เพื่อให้เข้าใจความหมายของรัฐประศาสนศาสตร์ที่ถูกต้องจึงขอนำเอาทัศนะของนักวิชาการบางท่านมานำเสนอ ดังนี้

รัฐประศาสนศาสตร์ หมายถึง กิจกรรมทั้งปวงของฝ่ายบริหารไม่ว่าจะเป็นการปกครอง ส่วนกลาง การปกครองมลรัฐหรือการปกครองส่วนท้องถิ่นที่สำคัญก็คือ ไม่รวม เองงานของฝ่ายนิติบัญญัติ และตุลาการไว้ด้วยกัน (Simon, 1961 : 7) รัฐประศาสนศาสตร์จึงเป็นวิชาที่มีเอกลักษณ์มีความแตกต่างจากรัฐศาสตร์ โดยให้ความสนใจ ในการศึกษาโครงสร้างและพฤติกรรมของระบบราชการ เป็นวิชาที่สนับสนุนให้องค์การของรัฐมีโครงสร้าง การตัดสินใจ และพฤติกรรมของข้าราชการที่ส่งเสริมการทำงานของภาครัฐให้กับประชาชน (Henry, 1980 : 27) สำหรับการบริหารงานของรัฐ คำว่า Public Administration หมายถึง Public สาขาวิชาการบริหารงาน ภาครัฐบาล ส่วน public administration หมายถึง กิจกรรมหรือกระบวนการ การบริหารงาน ภาครัฐ Prutchaphruek (1992 : 1) ซึ่งความหมายในภาษาไทยที่นักวิชาการได้ให้คำจำกัดความนั้น มีความแตกต่างกันแต่โดยความหมายแล้ว 2 คำนี้ คือ สิ่งที่เกี่ยวข้องกับกิจกรรมของรัฐทั้งสิ้น ไม่ว่าจะเป็นการบริหารงานภาครัฐที่เป็นกิจกรรมที่สนใจการเมือง การกำหนดนโยบายมักเน้นสาขาการ บริหารงานของรัฐบาล แตกต่างจากงานเอกชนและเกี่ยวข้องกับการนำกฎหมายไปปฏิบัติ (Kessuwan, 2010 : 8) ส่วน Auttamana (1997 : 7-9) ที่ได้กล่าวว่า “สาธารณบริหารศาสตร์” คือ “รัฐประศาสนศาสตร์” หมายถึง การบริหารงานสาธารณะในลักษณะที่เป็นสาขาวิชาโดย ภาษาอังกฤษใช้คำว่า Public Administration และ ใช้คำว่า “การบริหารสาธารณกิจ” หมายถึง การบริหารงานสาธารณะในลักษณะที่เป็นกระบวนการหรือกิจกรรมของการบริหารงานที่เกี่ยวกับ สาธารณะ แทนคำว่า การบริหารรัฐกิจ การบริหารราชการ หรือการบริหารราชการแผ่นดิน โดย ภาษาอังกฤษใช้คำว่า public administration

ดังนั้น รัฐประศาสนศาสตร์ที่พิมพ์ด้วยอักษรตัวใหญ่ (Public Administration) คือ ศาสตร์ หรือสาขาวิชาที่สอนเกี่ยวกับการบริหารงานภาครัฐ ส่วนรัฐประศาสนศาสตร์ที่พิมพ์ด้วยอักษรตัวเล็ก (public administration) คือ รูปแบบกิจกรรมที่เกี่ยวกับการบริหารงานของภาครัฐ ผู้เขียนจึง

สังเคราะห์เส้นแบ่งระหว่างรัฐประศาสนศาสตร์ (Public Administration) กับการบริหารรัฐกิจ (public administration) ดังนี้

ภาพที่ 1 เส้นแบ่งระหว่างรัฐประศาสนศาสตร์กับการบริหารรัฐกิจ

จากภาพที่ 1 สามารถอธิบายได้ว่า รัฐประศาสนศาสตร์นั้นมีความแตกต่างกันอยู่ 2 นัยยะ ตามความหมายกล่าวคือ Public Administration และสาธารณบริหารศาสตร์ หมายถึง ศาสตร์ สาขาวิชาที่เกี่ยวข้องกับการบริหารงานภาครัฐ ส่วน public administration และ การบริหารราชการกิจ หมายถึง กระบวนการบริหารงานภาครัฐที่เน้นการปฏิบัติ เน้นการใช้เทคนิคและเน้น กิจกรรมของภาครัฐ เป็นต้น

สรุป รัฐประศาสนศาสตร์จึงเป็นได้ทั้งศาสตร์ (Science) และศิลป์ (Art) สามารถนำไปปรับ ใช้ในงานทุกระดับและทุกประเภท ไม่ว่าจะเป็นงานที่เกี่ยวข้องกับกิจกรรมของรัฐ เอกชน หรือแม้แต่องค์การไม่แสวงหากำไรต่างก็สามารถนำเอาองค์ความรู้ด้านรัฐประศาสนศาสตร์ไปใช้ได้ อย่างไรก็ตามการนำไปปรับใช้นั้น ผู้นำไปใช้ต้องเข้าใจ มีความรู้ และมีทักษะอย่างถูกต้อง จึงจะสามารถทำให้การนำความรู้ของศาสตร์ด้านรัฐประศาสนศาสตร์ไปใช้ได้อย่างมีประสิทธิภาพและมีประสิทธิผลมากยิ่งขึ้นทั้งในระดับปัจเจกบุคคล กลุ่ม และองค์การ

ความสำคัญของรัฐประศาสนศาสตร์

จากนิยามของรัฐประศาสนศาสตร์เชื่อมโยงหลักการและแนวปฏิบัติให้เห็นว่าแท้จริงแล้วรัฐประศาสนศาสตร์เป็นศาสตร์หรือความรู้ที่เกิดจากการศึกษาการสั่งสมประสบการณ์และการเรียนรู้ “ศาสตร์” (Science) เป็นคำที่มาจากภาษาละตินว่า “Scientia” ซึ่งหมายถึง องค์ความรู้แต่ “ศาสตร์” ในความหมายที่ใช้กันอยู่ในปัจจุบันหมายถึง ความรู้ที่ได้มาจากการคิดวิเคราะห์และสังเคราะห์จนสร้างเป็นความรู้ขึ้นมาอย่างเป็นระบบและมีแบบแผนมีการจัดระเบียบจนเป็นที่เชื่อถือได้และเป็นที่ยอมรับกันโดยทั่วไป (Busarakam, 2016 : 4)

ในความหมายของศาสตร์ที่หมายถึงองค์ความรู้นั้นอาจแยกได้เป็นศาสตร์บริสุทธิ์ (Pure Science) และศาสตร์ประยุกต์ (Applied Science) ทั้งนี้โดยถือว่าศาสตร์บริสุทธิ์เป็นองค์ความรู้ที่มีความเป็นอิสระไม่ใช้องค์ความรู้จากศาสตร์อื่นโดยเน้นความเป็นปรนัย (Objectivity) ปราศจากค่านิยม มีความมั่นคงแน่นอนสอดคล้องกันในการศึกษาแต่ละครั้ง (Consistent) เป็นที่ เชื่อถือได้ และมีความสามารถในการทำนาย ทั้งนี้ ศาสตร์มีกฎเกณฑ์หรือ Criteria อยู่ 5 ข้อ คือ (Busarakam, 2016 : 4)

1. ศาสตร์ต้องเป็นสิ่งที่พิสูจน์ได้ (Intersubjective Testability) ทั้งคำจำกัดความคำอธิบายต่าง ๆ ที่มีการกล่าวอ้างโดยจะต้องมีหลักฐานในการพิสูจน์ได้
2. ต้องเป็นสิ่งที่เชื่อถือได้ (Reliability) ให้ความสนใจกับสิ่งที่จริง
3. ศาสตร์ต้องเป็นสิ่งที่มีความชัดเจน (Definiteness) และมีความแม่นยำ (Precision)
4. ศาสตร์ต้องเป็นสิ่งที่ เป็นระบบ (Coherence or Systematic character) รวมทั้งง่ายต่อความเข้าใจ
5. ศาสตร์ต้องมีความครอบคลุม (Comprehensiveness or Scope) ที่สามารถให้การอธิบายได้สูงสุด

ส่วนศิลป์ คือ เทคนิค วิธีการที่สามารถนำมาประยุกต์ใช้กับงานได้อย่างสร้างสรรค์ทั้งด้านการบริหารจัดการ การเงิน งบประมาณ และการบริหารวัสดุอุปกรณ์ เป็นต้น ดังนั้น รัฐประศาสนศาสตร์จึงมีความสำคัญใน 3 ลักษณะ (Waldo, 1968: 7, cited in Kessuwan, 2010 : 3) ดังนี้

1. เป็นกิจกรรมของข้าราชการ (The activity of public servants)
2. เป็นโครงสร้างของฝ่ายบริหาร (The structure of executive government) อันได้แก่สถาบันและแบบแผนความสัมพันธ์ที่ข้าราชการกระทำกิจกรรมต่างๆ
3. เป็นการศึกษาเกี่ยวกับข้อ 1 และข้อ 2

จากความสำคัญของรัฐประศาสนศาสตร์ที่เป็นได้ทั้งศาสตร์และศิลป์นั้น สิ่งสำคัญรัฐประศาสนศาสตร์ยังเป็นเครื่องมือสำคัญในการช่วยให้การบริหารงานภาครัฐสามารถบรรลุเป้าหมายตามมุ่งหวัง เพราะ เป็นศาสตร์ที่สอนทั้งเทคนิควิธี เครื่องมือการบริหารจัดการ และแนวทางการนำไปใช้ ทั้งนี้รูปแบบหรือการเลือกเอาเครื่องมือชนิดใดไปปรับใช้ย่อมขึ้นอยู่กับความรู้ความสามารถ และลักษณะของงานนั้น ๆ เป็นสำคัญ ยกตัวอย่างเช่น แนวคิดการประเมินองค์กร (7-S Framework) ของ McKinsey ซึ่งนำมาใช้ในการวิเคราะห์ปัจจัย 7 ประการขององค์กรมีลักษณะ

และรูปแบบอย่างไรบ้าง และมีความพร้อมในการบริหารงานของแต่ละด้านหรือไม่อย่างไร ปัจจัย 7 ประการ มีดังนี้

โครงสร้างองค์กร (Structure) โครงสร้างองค์กรมีความเหมาะสมและสอดคล้องต่อกลยุทธ์ที่เลือกใช้ก็จะเป็นจุดแข็งขององค์กร

กลยุทธ์ (Strategy) กิจกรรมหรือการดำเนินงานต่าง ๆ ภายในองค์กรที่ได้ถูกวางแผนขึ้นมา เพื่อให้สอดคล้องและเหมาะสมต่อการเปลี่ยนแปลงของสภาวะแวดล้อมภายนอกและภายในองค์กร

ระบบองค์การ (Systems) ระบบภายในองค์กร ได้แก่ ระบบหรือขั้นตอนการดำเนินงานภายในองค์กรทั้งที่เป็นทางการและไม่เป็นทางการที่ช่วยให้องค์กรสามารถดำเนินไปได้ เช่น งบประมาณ ระบบสรรหาและคัดเลือกพนักงาน การฝึกอบรม ระบบสื่อสาร เป็นต้น

รูปแบบการบริหาร (Style) พฤติกรรมของผู้บริหาร พฤติกรรมของลูกน้อง รวมถึงรูปแบบการบริหารงานขององค์การ

บุคลากร (Staff) พนักงานทุกระดับภายในองค์การ

ทักษะการทำงาน (Skills) ความสามารถและทักษะของบุคลากรในองค์การในด้านต่าง ๆ เป็นต้น

ค่านิยมร่วมกันขององค์การ (Shared Values) เป็นแนวคิดพื้นฐานขององค์การที่เกิดจากการรวมพลังในการคิดและแก้ไขปัญหาเพื่อให้องค์การดำเนินการบรรลุเป้าหมายตามที่มุ่งหวัง

สรุป ความหมายและความสำคัญของรัฐประศาสนศาสตร์เป็นสิ่งที่อาจารย์ด้านรัฐประศาสนศาสตร์ต้องมีความองค์ความรู้ ความเชี่ยวชาญ และความลึกซึ้งในเชิงเนื้อหาและทฤษฎีอันเป็นพื้นฐานสำคัญในการที่จะศึกษาและถ่ายทอดความรู้ในระดับที่สูงขึ้น รัฐประศาสนศาสตร์จึงมีความหมายในมุมกว้างคือ เป็นศาสตร์ที่ว่าด้วยหลักการและแนวคิดทฤษฎีเกี่ยวกับการบริหารจัดการเกี่ยวกับภาครัฐ ส่วนความหมายในมุมแคบคือ กิจกรรมของรัฐหรือการนำแนวคิดและทฤษฎีไปปฏิบัติ เป็นต้น ส่วนความสำคัญของรัฐประศาสนศาสตร์คือ ความเป็นศาสตร์และศิลป์ซึ่งการนำไปใช้นั้นย่อมขึ้นกับความรู้ความสามารถของแต่ละบุคคลเป็นสำคัญ นอกจากนี้ ตัวตนของรัฐประศาสนศาสตร์ยังมีความเป็นสหวิทยาการ (Interdisciplinary Science) ที่ต้องบูรณาการ (Integrate) องค์ความรู้ที่มีความหลากหลายสาขาเพื่อให้การบริหารงานภาครัฐ องค์การ รวมถึงองค์การไม่แสวงหากำไรที่อยู่ภายใต้ยุคศตวรรษที่ 21 ประสบความสำเร็จและมีผลผลิตภาพที่สมบูรณ์แบบ วิชาที่เกี่ยวข้องกับรัฐประศาสนศาสตร์จึงประกอบด้วย รัฐศาสตร์ พฤติกรรมศาสตร์ การบริหารงานทรัพยากรมนุษย์ การเงินการคลัง นโยบายสาธารณะ ทฤษฎีองค์การ นิติศาสตร์ เป็นต้น

แนวคิดและทฤษฎีคุณลักษณะ

แนวคิดและทฤษฎีคุณลักษณะเป็นการมุ่งแสวงหาแนวคิดและทฤษฎีคุณลักษณะเพื่อนำมาปรับใช้ในการพัฒนาอาจารย์ทางด้านรัฐประศาสนศาสตร์ในยุคศตวรรษที่ 21 โดยใช้แนวคิดบุคลิกลักษณะของผู้นำมาเป็นกรอบการอธิบายโดยเชื่อว่าทฤษฎีดังกล่าว สามารถนำมาปรับใช้กับการพัฒนาคุณลักษณะของอาจารย์ได้อย่างเหมาะสม อย่างน้อย 3 ด้าน ได้แก่ 1) ลักษณะทาง

กายภาพ เช่น ความสูง รูปร่างภายนอก อายุ เป็นต้น 2) ลักษณะทางความสามารถ เช่น ความเฉลียวฉลาด ความรู้ ความสามารถในการพูดในที่สาธารณะ เป็นต้น 3) ลักษณะบุคลิกภาพ เช่น การควบคุมอารมณ์และการแสดงออกทางอารมณ์ บุคลิกภาพแบบเปิดเผยเก็บตัว เป็นต้น Gunutanont (2001 : 241) แนวคิดและทฤษฎีคุณลักษณะอาจไม่สามารถนำไปใช้ได้กับทุกสถานการณ์ เพราะ พฤติกรรมและอุปนิสัย บริบท สภาพแวดล้อมองค์การ รวมถึงวัฒนธรรมองค์การของที่นั้น ๆ เป็นสำคัญ ดังนั้น ความสำเร็จของทฤษฎีคุณลักษณะ Rattanadilok Na Phuket (2009 : 172) กล่าวว่า คุณลักษณะเชิงบุคลิกภาพกับการเป็นผู้นำที่ประสบความสำเร็จมี 7 ประการ ได้แก่ ความเฉลียวฉลาด การริเริ่มสร้างสรรค์ ทักษะด้านสังคม ความเชื่อมั่นในตนเอง พลังแห่งความรับผิดชอบ ความซื่อสัตย์ และความมั่นคงต่อหลักการ

Bass (1990 : 79-81) กล่าวว่า คุณลักษณะของผู้นำที่ดีมี 6 ประการ ได้แก่

1. คุณลักษณะทางร่างกาย (physical characteristics) ได้แก่ ความแข็งแรง (activity, energy) รูปร่าง (appearance grooming) ความสูง (height) น้ำหนัก (weight)
2. คุณลักษณะด้านภูมิหลังทางสังคม (social background) ได้แก่ การศึกษา (education) สถานภาพทางสังคม (social status) และการเปลี่ยนแปลงสถานภาพทางสังคม (mobility)
3. คุณลักษณะด้านสติปัญญาและความสามารถ (intelligence and ability)
4. คุณลักษณะด้านบุคลิกภาพ (personality) ได้แก่ บุคลิกภาพ ความเชื่อมั่นในตนเอง (self-confidence) มีความซื่อสัตย์ (integrity) อดทนต่อความเครียด (tolerance of stress) การควบคุมอารมณ์ได้ดี (emotional control) มีความกระตือรือร้น (enthusiasm) ความตื่นตัว (alertness) มีความคิดริเริ่มสร้างสรรค์ (original, originality) มีความสามารถในการปรับตัว
5. คุณลักษณะที่เกี่ยวข้องกับงาน (task-related characteristic) ประกอบด้วย ความขยันหมั่นเพียร (drive to achieve) ความรับผิดชอบ (responsibility)
6. คุณลักษณะทางสังคม (social characteristics) ได้แก่ ความนิยมแพร่หลาย (popularity) มีทักษะความสัมพันธ์ระหว่างบุคคล (interpersonal skills) มีเสน่ห์ดึงดูด (attractiveness) ความร่วมมือ (cooperativeness) ชอบสังคม (social participation) นักการทูต (diplomacy)

เมื่อนำแนวคิดและทฤษฎีคุณลักษณะมาวิเคราะห์กับคุณลักษณะของอาจารย์ด้านรัฐประศาสนศาสตร์ พบว่า อาจารย์ด้านรัฐประศาสนศาสตร์ต้องมีคุณลักษณะที่สำคัญ 4 ประการ ได้แก่ องค์ความรู้หรือวิทยาการสมัยใหม่ สมรรถนะ คุณธรรมและจริยธรรม และบุคลิกภาพ ทั้งนี้ เพื่อให้สามารถนำเอาคุณลักษณะ 4 ประการ ไปปรับใช้ในการเรียนการสอนสอดคล้องกับความต้องการของนิสิตนักศึกษาในปัจจุบันและอนาคต ซึ่งสอดคล้องกับงานเขียนของ Sripreeawthai and Suthamdee (2016) ที่กล่าวว่า คุณลักษณะของผู้นำที่ดีต้องเป็น ผู้ที่มีความรู้ความสามารถ มีทักษะและมีศิลปะในการเป็นผู้นำมีบุคลิกภาพที่เหมาะสมเพื่อทำให้การบริหารจัดการบรรลุเป้าประสงค์ตามต้องการได้อย่างมีประสิทธิภาพ ดังนั้น คุณลักษณะสำคัญของการเป็นผู้นำจึงจำเป็นต้องมีวิสัยทัศน์ มีความรู้ทางการบริหารเป็นอย่างดี สังคมประสบการณ์จนเกิดความ

เชี่ยวชาญและหมั่นแสวงหาความรู้เพื่อพัฒนาตนเองอย่างสม่ำเสมอ นอกจากนี้ จำต้องเป็นผู้ที่สามารถใช้ภาษาเพื่อการสื่อสารกับคนอื่นได้เป็นอย่างดี และมีจิตวิญญาณสาธารณะพร้อมในการช่วยเหลือคนอื่นและส่วนรวมอยู่ตลอดเวลา เป็นต้น

คุณลักษณะของอาจารย์มืออาชีพด้านรัฐประศาสนศาสตร์ในศตวรรษที่ 21

ภายใต้ยุคของศตวรรษที่ 21 นั้น เป็นยุคเทคโนโลยีมีบทบาทสำคัญในวงการการศึกษาเป็นอย่างมาก มีทฤษฎีและแนวคิดเกี่ยวกับการเรียนรู้และการสอนใหม่ๆ เกิดขึ้นมากมาย ทฤษฎีที่ได้รับความนิยมและก่อให้เกิดความเปลี่ยนแปลงด้านการเรียนการสอนเป็นอย่างมาก เช่น ทฤษฎีการสร้างความรู้ (Constructivism) ทฤษฎีการเรียนรู้แบบร่วมมือ (Cooperative learning) รวมไปถึงผลการวิจัยทางด้านสมอง (Brain research) ซึ่งทำให้มุมมองเกี่ยวกับการเรียนรู้และการจัดการเรียนการสอนที่แตกต่างไปจากเดิม กล่าวคือ จากการสอนที่เน้นให้ครูเป็นผู้ถ่ายทอดความรู้ให้แก่ผู้เรียน มาเป็นการให้อาจารย์หรือครูนำความรู้ทางด้านจิตวิทยาของการเรียนรู้มาใช้ในการจัดเตรียมการสอนการสอนโดยมุ่งเน้นให้ผู้เรียนเกิดการเรียนรู้ได้ดี (Meeraka, 2017 : 27)

การเรียนรู้จึงเป็นกระบวนการที่ผู้เรียนจะต้องลงมือปฏิบัติและกระทำด้วยตนเองการเปลี่ยนหลักสูตรบ่อยครั้งและบางหลักสูตรไม่เหมาะสมกับสภาพความเป็นจริงและสภาพท้องถิ่น ส่งผลให้เด็กและเยาวชนขาดแรงจูงใจในการศึกษา ขาดต้นแบบที่ดีมีความมั่นใจในตนเองในทางที่ผิดมีค่านิยมและพฤติกรรมตามเพื่อนในกลุ่ม เห็นคุณค่าของวัตถุผู้มีทรัพย์สินและอำนาจมากกว่าความซื่อสัตย์สุจริต ความขยันหมั่นเพียรในการประกอบอาชีพ เด็กและเยาวชนจึงมีค่านิยมรักความสะดวกสบายมากกว่าความพยายาม ขาดวินัยและไม่ชินกับการทำงานหนัก บริโภคข้อมูลข่าวสารและสื่อสารสนเทศอย่างไม่ถูกต้อง ทำให้เกิดปัญหามากมายตามมา และด้วยสภาพของบริบทที่เปลี่ยนไปอย่างรวดเร็วครูหรืออาจารย์ในฐานะผู้สอนและอบรมจึงจำเป็นต้องค้นหาแนวทางการจัดการเรียนรู้แนวใหม่ เพื่อให้การเรียนรู้มีคุณภาพตามมาตรฐานทางการศึกษาและสอดคล้องกับประกันคุณภาพที่ประกันทุกปี และปัจจุบันประเทศไทยก้าวเข้าสู่ยุคประชาคมอาเซียนทำให้การจัดการเรียนรู้จะต้องเปลี่ยนแปลงไป ครูหรืออาจารย์เองก็ต้องเปลี่ยนและหาจุดเน้นให้ผู้เรียนสามารถสร้างความรู้ ความสามารถ และคุณลักษณะอันพึงประสงค์ของผู้เรียนตามมาตรฐานสากล (Meeraka, 2017 : 27)

คุณลักษณะของอาจารย์มืออาชีพด้านรัฐประศาสนศาสตร์ในศตวรรษที่ 21 นี้ เมื่อศึกษาจากงานวิจัยของ Hinkeaw (2015) ที่วิจัยเรื่อง คุณลักษณะของครูที่ปรึกษาตามทัศนะของนักเรียนและที่พึงประสงค์ของนักเรียนระดับมัธยมศึกษาตอนปลาย โรงเรียนมัธยมวัดใหม่กรงทองในพระราชูปถัมภ์ฯ ซึ่งมีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาคุณลักษณะของครูที่ปรึกษาที่เป็นจริงและที่พึงประสงค์ตามทัศนะของนักเรียนระดับมัธยมศึกษาตอนปลายโรงเรียนมัธยมวัดใหม่กรงทองในพระราชูปถัมภ์ฯ กลุ่มตัวอย่าง ประกอบด้วย นักเรียนระดับมัธยมศึกษาตอนปลายของนักเรียนโรงเรียนมัธยมวัดใหม่กรงทองในพระราชูปถัมภ์ฯ จำนวน 261 คน ผลการวิจัย พบว่า คุณลักษณะของครูที่ปรึกษาตามทัศนะของนักเรียน โรงเรียนมัธยมวัดใหม่กรงทองในพระราชูปถัมภ์ฯ โดยรวมอยู่ในระดับมาก ทั้ง

คุณลักษณะด้านวิชาการ คุณลักษณะด้านมนุษยสัมพันธ์ และคุณลักษณะด้านการบริการให้คำปรึกษา ซึ่งคุณลักษณะของครูที่ศึกษาด้านวิชาการ มีคะแนนเฉลี่ยมากที่สุด และงานของ Intaakson (1999) ได้ทำการวิจัยเรื่อง การวิเคราะห์องค์ประกอบคุณลักษณะของอาจารย์ที่ศึกษานักเรียนในระดับชั้นมัธยมศึกษาตอนต้น ผลการวิจัย พบว่า คุณลักษณะของอาจารย์ที่ศึกษานักเรียนในระดับชั้นมัธยมศึกษาตอนต้นในทัศนะของอาจารย์ได้องค์ประกอบทั้งหมด 8 องค์ประกอบ คือ ด้านมนุษยสัมพันธ์ ด้านความรู้ ด้านความรับผิดชอบ ด้านการมีวิสัยทัศน์ ด้านการเสียสละ ด้านความเป็นผู้นำและการตัดสินใจ

จากผลของการวิจัยข้างต้นและผลของการเปลี่ยนแปลงทางสังคมภายใต้ยุคศตวรรษที่ 21 จึงทำให้ผู้เขียนสังเคราะห์คุณลักษณะของอาจารย์ด้านรัฐประศาสนศาสตร์ภายใต้ยุคศตวรรษ 21 นี้ว่าจำเป็นต้องมีคุณลักษณะสำคัญโดยแบ่งออกเป็น 4 กลุ่ม 20 ข้อ รายละเอียด ดังนี้

ตารางที่ 1 คุณลักษณะของอาจารย์มืออาชีพด้านรัฐประศาสนศาสตร์ในศตวรรษที่ 21

กลุ่มที่ 1 องค์ความรู้หรือ วิทยาการสมัยใหม่	กลุ่มที่ 2 สมรรถนะ	กลุ่มที่ 3 คุณธรรมและ จริยธรรม	กลุ่มที่ 4 บุคลิกภาพ
1.1 แสวงหาความรู้ อย่างสม่ำเสมอผ่าน การศึกษาต่อ การ อบรม การพัฒนางาน วิชาการ	2.1 มีความสามารถ ในการใช้เทคโนโลยี สารสนเทศ	3.1 มีจิตวิญญาณ (the spirit)	4.1 กล้าคิดกล้า ตัดสินใจ (decision making)
1.2 มีความรู้ กว้างขวางและลุ่มลึก ในเชิงทฤษฎี	2.2 มีความสามารถ ทางการบริหาร จัดการ	3.2 มีความเมตตา โอบอ้อมอารีต่อ ศิษย์	4.2 กล้าเปลี่ยนแปลง (change)
1.3 สามารถนำ หลักการและทฤษฎี ทางรัฐประศาสน ศาสตร์มาวิพากษ์ วิจารณ์งานได้อย่างมี คุณภาพ	2.3 มีวิสัยทัศน์ (vision)	3.3 มีความตรงต่อ เวลา	4.3 วางตัวเหมาะสม และแสดงออกถึง บทบาทความเป็น อาจารย์ได้อย่าง ถูกต้อง

ตารางที่ 1 (ต่อ)

กลุ่มที่ 1 องค์ความรู้หรือ วิทยาการสมัยใหม่	กลุ่มที่ 2 สมรรถนะ	กลุ่มที่ 3 คุณธรรมและ จริยธรรม	กลุ่มที่ 4 บุคลิกภาพ
1.4 มีความรู้ความ เข้าใจเกี่ยวกับการ ปรับใช้ความรู้จากตำรา สู่การวิจัยเชิงพื้นที่ได้ อย่างมีประสิทธิภาพ	2.4 มีความสามารถ ในการสื่อสารองค์การ	3.4 มีความ รับผิดชอบ	4.4 ความเป็นมิตร และมีอัธยาศัยดี
	2.5 มีความสามารถ ทางการบริหารจัดการ	3.5 มีความซื่อสัตย์ ต่อตนเองและต่อ หน้าที่	4.5 เป็นที่พึงของนิสิต นักศึกษา
	2.6 มีความสามารถ ในการสอนหรือการ ถ่ายทอดความรู้		4.6 ความเป็นผู้นำที่ ดี

จากตาราง 1 สามารถอธิบายได้ว่า คุณลักษณะของอาจารย์มืออาชีพด้านรัฐประศาสนศาสตร์ในศตวรรษที่ 21 ต้องมีคุณลักษณะสำคัญ 4 กลุ่ม ได้แก่

1) **กลุ่มองค์ความรู้หรือวิทยาการสมัยใหม่** ได้แก่ แสวงหาความรู้อย่างสม่ำเสมอผ่าน การศึกษาต่อ การอบรม การพัฒนางานวิชาการมีความรู้กว้างขวางและลุ่มลึกในเชิงทฤษฎี สามารถ นำหลักการและทฤษฎีทางรัฐประศาสนศาสตร์มาวิพากษ์ วิจัยงานได้อย่างมีคุณภาพ และ มี ความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับการปรับใช้ความรู้จากตำราสู่การวิจัยเชิงพื้นที่ได้อย่างมีประสิทธิภาพ

2) **กลุ่มสมรรถนะ** ได้แก่ มีความสามารถในการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศ มีความสามารถ ทางการบริหารจัดการ มีวิสัยทัศน์ (vision) มีความสามารถในการสื่อสารองค์การ มีความสามารถ ทางการบริหารจัดการ และมีความสามารถในการสอนหรือการถ่ายทอดความรู้

3) **กลุ่มคุณธรรมและจริยธรรม** ได้แก่ มีจิตวิญญาณ (spirit) มีความเมตตาโอปอ้อมอารี ต่อศิษย์ มีความตรงต่อเวลา มีความรับผิดชอบ และมีความซื่อสัตย์ต่อตนเองและต่อหน้าที่

4) **กลุ่มบุคลิกภาพ** ได้แก่ กล้าคิดกล้าตัดสินใจ (decision making) กล้าเปลี่ยนแปลง (change) วางตัวเหมาะสมและแสดงออกถึงบทบาทความเป็นอาจารย์ได้อย่างถูกต้อง ความเป็น มิตรและมีอัธยาศัยดี และเป็นที่พึงของนิสิตนักศึกษาได้

แนวทางการปรับตัวของอาจารย์ต้องสอดคล้องกับยุทธศาสตร์การศึกษาของชาติ

จากคุณลักษณะที่กล่าวมาในข้างต้น สามารถนำมาเป็นกรอบในการพัฒนาอาจารย์เพื่อการปรับตัวของอาจารย์ตามยุทธศาสตร์การศึกษาของชาติและแนวทางการพัฒนาคุณภาพอาจารย์ในสถาบันอุดมศึกษา เนื่องจาก ยุทธศาสตร์เป็นแบบแผนในการดำเนินกิจกรรมการจัดการเรียนการสอนที่มีกระบวนการ มีทิศทาง ที่ต้องใช้กลยุทธ์รวมถึงตัวชี้วัดของการพัฒนาที่ชัดเจน การพัฒนาอาจารย์เพื่อการปรับตัวของอาจารย์ตามยุทธศาสตร์ จึงส่งผลให้อาจารย์ด้านรัฐประศาสนศาสตร์ในศตวรรษที่ 21 ต้องปรับตัวใน 4 กลุ่ม ได้แก่ กลุ่มองค์ความรู้หรือวิทยาการสมัยใหม่ กลุ่มสมรรถนะ กลุ่มคุณธรรมและจริยธรรม และกลุ่มบุคลิกภาพ เพื่อให้ตรงตามความมุ่งหวังหรือจำเป็นของผู้เรียน ซึ่ง The Secretariat of the Council of Education, Ministry of Education (2017 : ฉ) ที่ระบุไว้ว่าแผนการศึกษาของชาติ พ.ศ. 2560 – 2579 มุ่งเน้นเป้าหมายด้านผู้เรียน (Learner Aspirations) โดยมุ่งพัฒนาผู้เรียนทุกคนให้มี คุณลักษณะและทักษะการเรียนรู้ในศตวรรษที่ 21 (3Rs 8Cs) ประกอบด้วยทักษะและคุณลักษณะ ต่อไปนี้

3Rs ได้แก่

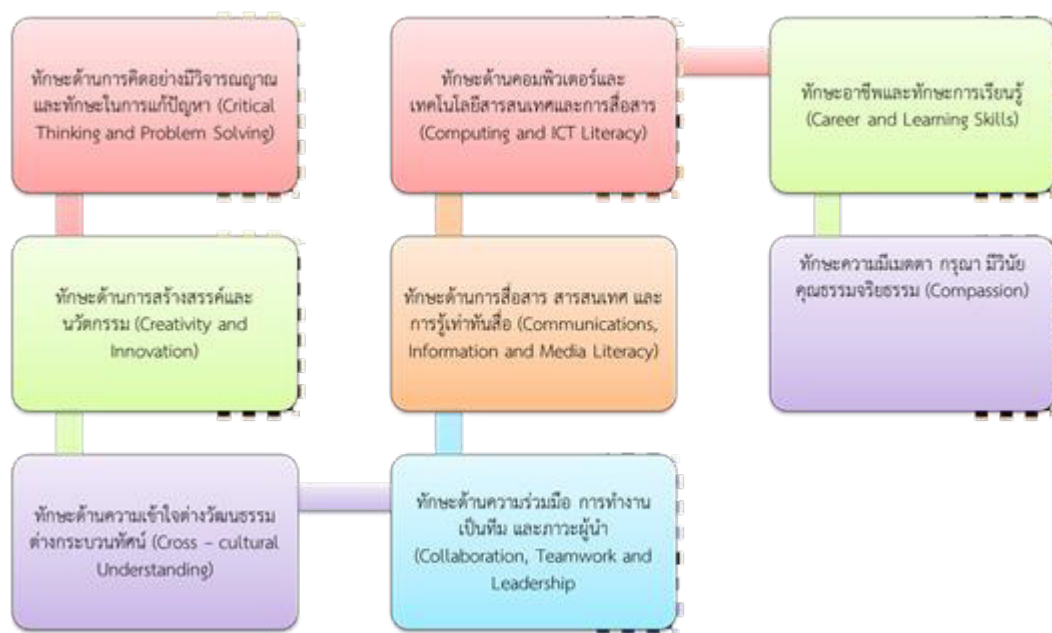
ภาพที่ 2 คุณลักษณะการเรียนรู้ในศตวรรษที่ 21 3Rs

ที่มา : ดัดแปลงมาจาก The Secretariat of the Council of Education, Ministry of Education (2017)

จากภาพที่ 2 สามารถอธิบายได้ว่า คุณลักษณะของผู้เรียนจะต้องมีความสามารถเป็นพื้นฐาน 3 ด้าน ประกอบด้วย กระบวนการอ่าน (Reading) กระบวนการเขียนได้ (Writing) และการคิดเลขเป็น (Arithmetics) ดังนั้น อาจารย์ด้านรัฐประศาสนศาสตร์จำเป็นต้องปรับเปลี่ยนบทบาทของตนเองในเชิงรุกมากขึ้น กล่าวคือ ต้องปรับตัวให้สอดคล้องแผนการพัฒนาศึกษา พร้อมทั้งปรับเปลี่ยน

- 1) หลักการและเนื้อหาที่ใช้ในการเรียนการสอนให้มีความทันสมัย
- 2) ใช้เทคนิควิธีการสอนที่นำเอาเทคโนโลยีสารสนเทศมาใช้ในการเรียนการสอนเพื่อเพิ่มขีดความสามารถในการเรียนการสอน
- 3) นำความรู้ที่ได้จากการเรียนในแต่ละครั้งมาสรุปและวิพากษ์อย่างสร้างสรรค์ และกระตุ้นให้ผู้เรียนเกิดความตื่นตัวต่อสถานการณ์ตลอดเวลา

ส่วน 8Cs ได้แก่

ภาพที่ 3 คุณลักษณะการเรียนรู้ในศตวรรษที่ 21 8Cs

ที่มา : ดัดแปลงมาจาก The Secretariat of the Council of Education, Ministry of Education (2017)

จากภาพที่ 3 สามารถอธิบายได้ว่า ผู้เรียนในศตวรรษที่ 21 จำต้องมีคุณลักษณะสำคัญ 8 ประการ ได้แก่ การคิดอย่างมีวิจารณญาณและมีทักษะในการแก้ปัญหา ทักษะด้านการสร้างสรรค์และนวัตกรรม ทักษะความร่วมมือและการทำงานเป็นทีม ภาวะผู้นำ ทักษะด้านความเข้าใจความต่างของวัฒนธรรมตามกระบวนทัศน์ ทักษะด้านการสื่อสาร สารสนเทศและการสื่อสาร ทักษะด้านคอมพิวเตอร์ เทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสาร ทักษะอาชีพและการเรียนรู้ ความมีเมตตา วินัย คุณธรรมและจริยธรรม

อย่างไรก็ตาม คุณลักษณะและทักษะการเรียนรู้ในศตวรรษที่ 21 (3Rs 8Cs) เมื่อนำมาวิเคราะห์ความสอดคล้องกับแนวทางการส่งเสริมคุณภาพการจัดการเรียนการสอนของอาจารย์ในสถาบันอุดมศึกษาที่ Bureau of Higher Education Standards and Evaluation, Office of the Higher Education Commission, Ministry of Education (2018 : 10 -12) ได้ดำเนินการเพื่อหาแนวทางการส่งเสริมคุณภาพการจัดการเรียนการสอนของอาจารย์ในสถาบันอุดมศึกษา โดยมีวัตถุประสงค์เพื่อส่งเสริมและสนับสนุนให้อาจารย์ในสถาบันอุดมศึกษาพัฒนาตนเองให้มีสมรรถนะและประสิทธิภาพในการจัดการเรียนการสอน จำนวน 3 องค์ประกอบ ดังนี้

องค์ประกอบที่ 1 องค์ความรู้ (Knowledge) ประกอบด้วย 2 มิติ คือ

- 1.1 ความรู้ในศาสตร์สาขาวิชาของตน
- 1.2 ความรู้ในศาสตร์การสอนและการเรียนรู้

องค์ประกอบที่ 2 สมรรถนะ (Competencies) ประกอบด้วย 4 มิติ คือ

- 2.1 ออกแบบและวางแผนการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ของผู้เรียน อย่างมีประสิทธิภาพ
- 2.2 ดำเนินกิจกรรมการเรียนรู้ได้อย่างมีประสิทธิภาพ
- 2.3 เสริมสร้างบรรยากาศการเรียนรู้และสนับสนุนการเรียนรู้ ของผู้เรียน
- 2.4 วัดและประเมินผลการเรียนรู้ของผู้เรียน พร้อมทั้งสามารถให้ ข้อมูลป้อนกลับอย่างสร้างสรรค์

องค์ประกอบที่ 3 ค่านิยม (Values) ประกอบด้วย 2 มิติ คือ

- 3.1 คุณค่าในการพัฒนาวิชาชีพอาจารย์ และการพัฒนาตนเอง อย่างต่อเนื่อง
- 3.2 ดำรงไว้ซึ่งจรรยาบรรณแห่งวิชาชีพอาจารย์

คุณภาพการจัดการเรียนการสอนในแต่ละองค์ประกอบข้างต้นกำหนดให้มีระดับของคุณภาพของแต่ละองค์ประกอบจำนวน 4 ระดับ ซึ่งแสดงให้เห็นถึงพัฒนาการของอาจารย์ด้านการจัดการเรียนการสอนโดยใน 4 ระดับ ได้แก่

ระดับที่ 1 เป็นผู้มีความรู้ความเข้าใจในศาสตร์ของตนเองและประยุกต์ใช้ได้ มีความรู้ ความเข้าใจในศาสตร์การเรียนรู้เบื้องต้น สามารถออกแบบกิจกรรมจัดบรรยากาศใช้ทรัพยากรและสื่อการเรียนรู้ โดยคำนึงถึงผู้เรียนและปัจจัยที่ส่งต่อการเรียนรู้สามารถวัดและประเมินผลการเรียนรู้ของผู้เรียน นำผลประเมินมาใช้ในการปรับปรุงพัฒนาการจัดการเรียนรู้พัฒนาตนเองอย่างต่อเนื่องเปิดใจรับฟังความคิดเห็นจากผู้ที่เกี่ยวข้อง และปฏิบัติตามจรรยาบรรณวิชาชีพอาจารย์ขององค์กร

ระดับที่ 2 เป็นผู้มีความรู้ความสามารถในการจัดการเรียนการสอนระดับที่ 1 ที่มีความรู้ลึกในศาสตร์ของตนเองและติดตามความก้าวหน้าของความรู้ในศาสตร์อย่างสม่ำเสมอ มีความรู้ความเข้าใจในศาสตร์การเรียนรู้ สามารถจัดการเรียนรู้ที่เหมาะสมกับกลุ่มผู้เรียนกำกับดูแลและติดตามผลการเรียนรู้ของผู้เรียนอย่างเป็นระบบให้คำปรึกษาชี้แนะแก่เพื่อนอาจารย์ในศาสตร์ได้และส่งเสริมให้เกิดการปฏิบัติตามจรรยาบรรณวิชาชีพอาจารย์ภายในองค์กร

ระดับที่ 3 เป็นผู้มีความรู้ความสามารถในการจัดการเรียนการสอนระดับที่ 2 ที่เชี่ยวชาญในศาสตร์ของตนเอง ศาสตร์การเรียนรู้ และการจัดการเรียนรู้ข้ามศาสตร์นำผลการวิจัยในชั้นเรียนมาพัฒนาการจัดการเรียนรู้ เป็นที่เลื่อมใสและผู้ที่ชี้แนะในระดับองค์กรด้านการจัดการเรียนรู้ และนโยบายด้านจรรยาบรรณวิชาชีพอาจารย์

ระดับที่ 4 เป็นผู้มีความรู้ความสามารถในการจัดการเรียนการสอนระดับที่ 3 ที่เป็นผู้นำในศาสตร์ของตนเอง ศาสตร์การเรียนรู้ และการจัดการเรียนรู้ข้ามศาสตร์เป็นที่ยอมรับทั้งภายในและภายนอกองค์กรมีส่วนร่วมในการกำหนดนโยบายและกลยุทธ์ในการพัฒนาองค์ความรู้และการจัดการเรียนรู้ในระดับชาติและนานาชาติเป็นผู้นำเชิงนโยบายด้านจรรยาบรรณวิชาชีพอาจารย์

เมื่อวิเคราะห์ตามแนวทางการพัฒนาอาจารย์ในระดับอุดมศึกษาข้างต้น จะเห็นได้ว่าแนวทางการปรับตัวของอาจารย์ด้านรัฐประศาสนศาสตร์นั้น ต้องตระหนักในพัฒนาตนเองหรือปรับตัวอย่างน้อย 3 ด้าน ได้แก่ ด้านความรู้ ด้านสมรรถนะและด้านค่านิยม เพื่อให้ผู้สอนและผู้เรียนมีศักยภาพเพิ่มขึ้น หรือกล่าวได้ว่า “ได้ประโยชน์ร่วมกันทั้งสองฝ่าย” ทั้งนี้ แนวทางการพัฒนาต้องยึด (3Rs 8Cs) มาเป็นหลักเพื่อให้เกิดกระบวนการเรียนรู้ระหว่างอาจารย์ผู้สอนและผู้เรียนที่มีคุณภาพ รวมถึงการจัดการเรียนการสอนก็มีประสิทธิภาพและประสิทธิผลมากยิ่งขึ้น นอกจากนี้ ภายใต้ยุคสารสนเทศอาจารย์สามารถนำเอาเทคโนโลยีสารสนเทศมาใช้ในการเรียนการสอน รวมถึงใช้เทคโนโลยีในการปรับปรุงเนื้อหา ตนเองให้มีคุณภาพเพิ่มขึ้นซึ่งสามารถทำได้หลากหลายวิธีขึ้นอยู่กับความถนัดของแต่ละคนอย่างไรก็ตามช่องทางหนึ่งที่จะทำให้การเรียนการสอนมีประสิทธิภาพสอดคล้องกับยุทธศาสตร์การศึกษาได้ คือ การดูผลการประเมินความพึงพอใจที่นิสิต นักศึกษาได้ประเมินที่มีต่อรายวิชาที่รับผิดชอบ ซึ่งผลการประเมินที่เกิดขึ้นจะเป็นตัวชี้วัดสำคัญว่าท่านมีขีดความสามารถหรือศักยภาพมากน้อยเพียงใด ต้องปรับปรุงแก้ไขอย่างไรบ้าง

ดังนั้น ผู้เขียนจึงสะท้อนแนวทางการพัฒนาอาจารย์ด้านรัฐประศาสนศาสตร์ใน 3 ด้าน โดยแต่ละด้านต้องอยู่ภายใต้หลักคิดบนการสร้างความรู้ (Knowledge) ความสามารถ (Ability) และทักษะ (Skill) ให้พร้อมอย่างสม่ำเสมอ โดยมีรายละเอียด ดังนี้

1) ด้านการพัฒนาองค์ความรู้ (Knowledge) สิ่งที่อาจารย์ด้านรัฐประศาสนศาสตร์ต้องดำเนินการคือ การพัฒนาตนเองให้มีความรู้ ความสามารถ และพัฒนาทักษะของตนเองในรูปแบบต่าง ๆ เช่น การศึกษาต่อ การอบรม การศึกษาดูงาน หรือหมั่นในการแลกเปลี่ยนเรียนรู้ประสบการณ์ของตนเองในงานเวทีสัมมนาต่าง ๆ เพื่อทำให้เกิดความรู้ใหม่ๆ อยู่ตลอดเวลา รวมถึงการทำงานวิจัย

เพื่อค้นคว้าและหาทางออกใหม่ๆ ให้กับแวดวงวิชาการ ตนเอง และสังคมอย่างต่อเนื่อง

2) ด้านการพัฒนาสมรรถนะ (Competency) ด้านนี้ควรเริ่มต้นจากการปรับตนเองให้ยอมรับความแปลกใหม่และความท้าทายทางสังคมที่จะเกิดขึ้นทั้งในและนอกองค์กรรวมถึงการพัฒนาประสิทธิภาพในการจัดกิจกรรมการเรียนการสอนให้มีประสิทธิภาพ สามารถทำให้เกิดการเรียนรู้ร่วมกันระหว่างผู้เรียนกับอาจารย์ผู้สอน โดยหาประเด็นหรือกรณีศึกษาขึ้นมาพร้อมในการถกแถลงเพื่อหาข้อสรุปเชิงทฤษฎีและแนวปฏิบัติ สิ่งเหล่านี้ สามารถทำได้โดยเริ่มต้นจากจุดเน้นสำคัญ 2 ส่วนคือ ผู้เรียนกับอาจารย์ผู้สอนต้องสร้างบรรยากาศในการเรียนร่วมกัน อาจารย์ต้องเปิดใจรับฟังและยอมรับความคิดเห็นของศิษย์ได้ พร้อมทั้งสามารถให้หลักการและแถมทั้งสองด้านเสมอ นอกจากนี้ อาจารย์จำต้องสามารถนำเอาเทคโนโลยีสมัยใหม่มาปรับใช้ในการเรียนการสอนเพื่อดึงดูดความสนใจให้ผู้เรียนอยากเรียนมากขึ้น

3) ด้านการพัฒนาค่านิยม (Value) อาจารย์ด้านรัฐประศาสนศาสตร์ต้องเป็นแบบอย่างที่ดีให้กับศิษย์สามารถสอนศิษย์ให้เห็น (Focus) และ (locus) ของศาสตร์ได้ อาจารย์จำต้องรักษากฎกติกาและยึดกรอบจรรยาบรรณวิชาชีพของตนเองเป็นสำคัญเพื่อสร้างความน่าเชื่อถือและความศรัทธาให้กับลูกศิษย์และสังคมวิชาการต่อไป

บทสรุป (Conclusion)

คุณลักษณะของอาจารย์มืออาชีพด้านรัฐประศาสนศาสตร์ในศตวรรษที่ 21 ต้องมีคุณลักษณะสำคัญ 4 กลุ่ม ได้แก่

กลุ่มองค์ความรู้หรือวิทยาการสมัยใหม่ ได้แก่ แสวงหาความรู้อย่างสม่ำเสมอผ่านการศึกษาต่อ การอบรม การพัฒนางานวิชาการมีความรู้กว้างขวางและลุ่มลึกในเชิงทฤษฎี สามารถนำหลักการและทฤษฎีทางรัฐประศาสนศาสตร์มาวิเคราะห์ วิจัยงานได้อย่างมีคุณภาพ และ มีความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับการปรับใช้ความรู้จากตำราสู่การวิจัยเชิงพื้นที่ได้อย่างมีประสิทธิภาพ

กลุ่มสมรรถนะ ได้แก่ มีความสามารถในการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศ มีความสามารถทางการบริหารจัดการ มีวิสัยทัศน์ (vision) มีความสามารถในการสื่อสารองค์การ มีความสามารถทางการบริหารจัดการ และมีความสามารถในการสอนหรือการถ่ายทอดความรู้

กลุ่มคุณธรรมและจริยธรรม ได้แก่ มีจิตวิญญาณ (the spirit) มีความเมตตาโอปอ้อมอารีย์ ต่อศิษย์ มีความตรงต่อเวลา มีความรับผิดชอบ และมีความซื่อสัตย์ต่อตนเองและต่อหน้าที่

กลุ่มบุคลิกภาพ ได้แก่ กล้าคิดกล้าตัดสินใจ (decision making) กล้าเปลี่ยนแปลง (change) วางตัวเหมาะสมและแสดงออกถึงบทบาทความเป็นอาจารย์ได้อย่างถูกต้อง ความเป็นมิตรและมีอัธยาศัยดี ความเป็นผู้นำที่ดี และเป็นที่พึ่งของนิสิตนักศึกษาได้

แนวทางการปรับตัวของอาจารย์ด้านรัฐประศาสนศาสตร์กับยุทธศาสตร์การศึกษาของชาติ อาจารย์ด้านรัฐประศาสนศาสตร์ต้องตระหนักในพัฒนาตนเองอย่างสม่ำเสมอ ได้แก่ ด้านความรู้ด้านสมรรถนะและด้านค่านิยม เพื่อให้ผู้สอนและผู้เรียนมีศักยภาพเพิ่มขึ้น ประกอบกับการปรับตัวต้องคำนึงถึงหลัก 3Rs 8Cs เพื่อสร้างกระบวนการเรียนรู้ระหว่างอาจารย์ผู้สอนและผู้เรียนให้มีคุณภาพ นอกจากนี้ภายใต้ยุทธศาสตร์ศตวรรษที่ 21 อาจารย์สามารถนำเอาเทคโนโลยีมาปรับใช้ในการเรียนการสอนได้ หรือใช้เทคโนโลยีเป็นเครื่องมือสำหรับผลการประเมินการเรียนการสอนเพื่อนำไปสู่การปรับปรุงตนเอง เนื้อหาวิชาต่อไป

เอกสารอ้างอิง (References)

- กัญญานันท์ หิวแก้ว.(2558). **คุณลักษณะของครูที่ปรึกษาตามทัศนะของนักเรียนและที่พึงประสงค์ของนักเรียนระดับมัธยมศึกษาตอนปลายโรงเรียนมัธยมวัดใหม่กรทองในพระราชูปถัมภ์ฯ**. ปริญญานิพนธ์การศึกษามหาบัณฑิต, สาขาวิชาการบริหารการศึกษา คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยบูรพา.
- ดิน ปรัชญพฤทธิ. (2535). **รัฐประศาสนศาสตร์เปรียบเทียบ:เครื่องมือในการบริหารประเทศ**. พิมพ์ครั้งที่ 2. กรุงเทพมหานคร: จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.

- ทัศนีย์นารถ ลิ้มสุทธิวันภูมิ. (2561). **คุณลักษณะพึงประสงค์ของครูตามความคิดเห็นของ นักศึกษาและอาจารย์คณะบัญชี มหาวิทยาลัยกรุงเทพ.** (ออนไลน์). เข้าถึงได้จาก <http://www.dpu.ac.th/dpurc/assets/uploads/magazine/aemlyab1eio0o80.pdf> . สืบค้น วันที่ 20 มิถุนายน 2561.
- ประทีป จินนี ดุษฎี โยเหลา และอุษา ศรีจินดารัตน์. (2542). **รายงานการวิจัยเรื่องการประมวล และสังเคราะห์งานวิจัยเกี่ยวกับการทำงานในประเทศไทย.** กรุงเทพฯ: มหาวิทยาลัยศรี นครินทรวิโรฒ, สถาบันวิจัยพฤติกรรมศาสตร์.
- พนมนคร มีราคา. (2560). **ครูต้องมีลักษณะอย่างไร...ในศตวรรษที่ 21.** วารสาร “ศึกษาศาสตร์ มมร” คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหาสารคาม. 5(2): 23 -35.
- พิชาย รัตนดิลก ณ ภูเก็ต. (2552). **องค์การและการบริหารจัดการ.** นนทบุรี: สำนักพิมพ์อิงค์ปี ยอนด์ บุ๊คส์.
- เรืองวิทย์ เกษสุวรรณ. (2553). **ความรู้เบื้องต้นเกี่ยวกับรัฐประศาสนศาสตร์.** พิมพ์ครั้งที่ 3. กรุงเทพมหานคร: บพิธการพิมพ์.
- วิภาดา คุปตานนท์. (2544). **การจัดการและพฤติกรรมองค์กร.** กรุงเทพมหานคร: สำนักพิมพ์ มหาวิทยาลัยรังสิต.
- วุฒิพงศ์ บุษราคัม. (2559). **เอกสารประกอบการสอนวิชาความรู้เบื้องต้นเกี่ยวกับรัฐประศาสน ศาสตร์.** ศูนย์การศึกษาบึงกาฬ มหาวิทยาลัยราชภัฏอุดรธานี.
- สถาพร ศรีเพ็ญไทย และฉัตรณรงค์ศักดิ์ สุธรรมดี. (2559). **ลักษณะผู้นำที่ดี.** วารสารมนุษยศาสตร์ และสังคมศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏสุรินทร์. 18(2): 141 – 156.
- สร้อยตระกูล (ติวานนท์) อรรถมานะ. (2540). **สาธารณบริหารศาสตร์.** พิมพ์ครั้งที่ 3. กรุงเทพมหานคร : มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์.
- สำนักงานเลขาธิการสภาการศึกษา กระทรวงศึกษาธิการ. (2560). **แผนการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2560 – 2579.** กรุงเทพมหานคร: บริษัทพริกหวานกราฟฟิค จำกัด.
- สำนักมาตรฐานและประเมินผลอุดมศึกษา สำนักงานคณะกรรมการการอุดมศึกษา กระทรวงศึกษาธิการ. (2561). **แนวทางการส่งเสริมคุณภาพการจัดการเรียนการสอนของ อาจารย์ในสถาบันอุดมศึกษา.** กรุงเทพมหานคร: ภาพพิมพ์.
- สุคนธา ทองบริสุทธิ์. (2553). **คุณลักษณะที่พึงประสงค์ของอาจารย์ในความคิดเห็นของนิสิต คณะสัตวแพทยศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.** ตามหลักสูตรปริญญาการศึกษา มหาบัณฑิต สาขาวิชาการอุดมศึกษา, บัณฑิตวิทยาลัย, มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ
- สุภาณี อินทรอักษร. (2542). **การวิเคราะห์องค์ประกอบคุณลักษณะของอาจารย์ที่ปรึกษานักเรียน ในระดับชั้นมัธยมศึกษาตอนต้น.** ปริญญานิพนธ์การศึกษามหาบัณฑิต, สาขาวิชาการ บริหารการศึกษา, บัณฑิตวิทยาลัย, มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒประสานมิตร.
- อุทัย หิรัญโต. (2537). **หลักการบริหารงานบุคคล.** กรุงเทพมหานคร : โอเดียนสโตรการพิมพ์.

- Bass, B. M. (1990). **Bass & Stogdill's handbook of leadership theory, research, and managerial applications.** (3rd ed.). New York: The Free Press.
- Henry, Nicholas. (1980). **Public Administration and Public Affairs.** Englewood Cliffs, N.J.: Prentice-Hall, Inc.
- Simon, Herbert A. et. al. (1961). **Public Administration.** New York : Alfred A. Knopf.

Translated Thai Reference

- Auttamana, S. (1997). **Public Administration.** 3rd edition. Bangkok: Thammasat University. [In Thai]
- Bureau of Higher Education Standards and Evaluation, Office of the Higher Education Commission, Ministry of Education. (2018). **Guidelines for enhancing the quality of teaching and learning management of teachers in higher education institutions,** Bangkok: Papim. [In Thai]
- Busarakam, W. (2016). **Teaching Introduction of public Administration.** Bueng Kan Educational Center, Udon Thani Rajabhat University. 18(2): 141 – 156. [In Thai]
- Gunutanont, V. (2001). **Management and Organizational Behavior.** Bangkok: Rangsit University Press. [In Thai]
- Hirunto, U. (1994). **Principles of Personal Administration.** Bangkok: OdeanStore Printing. [In Thai]
- Hinkeaw, K. (2015). **The characteristics of the teacher's counselor as perceived by the students of Matthayomwatmaikrongtong School Under the Royal Patronage of Her Royal.** Master of Education, Educational Administration Faculty of Education Burapa university. [In Thai]
- Intaakson, S. (1999). **Analysis Featiurs of teacher Consultants high school level. Master of Education Program in Educational Administration,** Graduate School, SrinakharinwirotUniversity. [In Thai]
- Jinny, P. Yoloa, D. and Srijindarat, U. (1999). **Research report on the processing and synthesis of research on working in Thailand.** Bangkok: Srinakharinwirot University, Institute for Behavioral Science. [In Thai]
- Kessuwan, R. (2010). **Introduction to the Public Administration.** 3rd edition . Bangkok: Bophit Printing. [In Thai]

- Limsutiwannaphum, T. (2561). **Characteristics of teachers' dependence on the opinions of students and faculty of Accounting**. Bangkok University. (Online). Accessible from <http://www.dpu.ac.th/dpurc/assets/uploads/magazine/aemlyab1eio0o80.pdf>. Retrieved 20 June 2018. [In Thai]
- Meeraka, P. (2017). How do teachers look ... in the 21st century. **Journal of "Education"**, Faculty of Education. Mahamakut Buddhist University 5 (2): 23 - 35. [In Thai]
- Prutchaphruek, T. (1992). **Comparative Governance: Tools for Country Management**. 2rd edition. Bangkok: Chulalongkorn University. [In Thai]
- Rattanadilok Na Phuket, P. (2009). **Organization and management**. Nonthaburi: Publisher of Beyond Books. [In Thai]
- Sripreawthai, S. and Suthamdee, C. (2016). Good leadership. **Journal of Humanities and Social Sciences Surin Rajabhat University**. 18 (2): 141 - 156. [In Thai]
- The Secretariat of the Council of Education, Ministry of Education. (2017). **National Education Program, 2017 - 2036**. Bangkok: Pepsi Sweet Graphic Co., Ltd. [In Thai]
- Tongboorisut, S. (2010). **Characteristics of Teachers in Student Opinion**. Faculty of Veterinary Medicine, Chulalongkorn University. Master's Degree Program Higher education. Graduate School, Srinakharinwirot University. [In Thai]